

n Đ hi n đang đ ng hàng th 87/178 trong danh sách các n c tham nhũng c a T ch c Minh b ch Qu c t , sau Brazil và Trung Qu c.

n Đ b t n n tham nhũng làm bằng ho i

Th t ng n Manmohan Singh và phu nhân (REUTERS)

Liên quan đ n châu Á, nh t báo kinh t Les Echos hôm nay có bài vi t nói v « n Đ và s bằng ho i do tham nhũng ». T báo cho bi t, t vài tháng nay, đây là ch đ duy nh t luôn chi m trang đ u trên báo chí n Đ . Nhi u v tại ti ng khi n cho công qu b thi t h i hàng t euro.

Đ c phái viên c a Les Echos t i New Delhi đi m qua m t s v . Tr c h t là vi c B tr ng Vi n thông Andimuthu Raja c p gi y phép khai thác d ch v đi n tho i di đ ng v i cái giá r m t cho các công ty thân h u, làm thi t h i cho công qu t 14 đ n 28 t euro.

V b tr ng này đã ph i vào tù, còn ch nhân các công ty trên thì đang liên t c b c nh sát th m v n. M t v n i đình n i đám n a v m t tòa nhà t a l c m t khu ph h t s c đ t đ c a Bombay, đ c xây trên đ t quân đ i dành cho v góa c a các binh sĩ t tr n ; nh ng trên th c t , thì nh ng ng i c ng là gi i đ c quy n đ c l i trong quân đ i, chính quy n thành ph và các chính khách. Ngoài ra có th k các xì-căng-đan chung quanh vi c chu n b Đ i h i Th thao Kh i Th nh v ng chung h i tháng 10 năm ngoái t i Delhi, v i các món ti n h i l kh ng l .

Phe đ i l p đã không ng n ng i gây áp l c t i phiên h p mùa đông c a Ngh vi n, và đ ng Qu c Đ i đanh ch p nh n thành l p m t y ban đ i u tra. Còn Th t ng Manmohan Singh thì b m t uy tín nghiêm tr ng, không ph i vì ông ăn h i l , mà vì ông t o ra n t ng đã b m c cho n n tham nhũng hoành hành m c đ ch a t ng th y.

Các xì-căng-đan trên cũng gây ch n đ ng to n trong qu n chúng, đ c bi t là trong t ng l p trung l u, vì t t c m i ng i đ u ph i gánh ch u h u qu c a n n tham nh ũng, t c p th p nh t tr lên. Trang web lpaidabribecom là n i đ ng i dân k kh : 2.000 rupi (t ng đ ng 32 euro) đ kh i b c nh sát b t sau khi va ch m v i xe ng i khác, 5.000 đ đ c c p h chi u sau 5 tháng ch đ i, 250 rupi đ làm gi y đ ng ký k t hôn, 10.000 đ h i quan kh i t ch thu máy tính xách tay s n bay...

Chính nh ng ng i dân nghèo kh nh t l i b nh ũng nhi u nhi u nh t : làm b t c m t th gi y t gi, nh n đ c món tr c p nào cũng ph i chi ti n trà n c. M t c u giáo s c a đ i h c Nehru cho bi t : « N u b n có ch tiêu đ c 5 ký g o tr c p, thì b n ch nh n đ c có 3 ký, 2 ký còn l i đ c bán ra th tr ng ch đen ». Ng i nghèo b v i v i nh vì h cô th , không có kh n ãng tr đ ũa. Mallika Sarabhai, v ũ công n i ti ng th ng đ u tranh ch ng tham nh ũng nh n đ nh đây là « Tham nh ũng trên nh ng ng i tuy t v ng », nh m t ng i ph i chi 100 rupi đ bà m đ u m đ c nh p vi n. Nh ng bà cũng nói thêm là, n u m t anh c nh sát nh n 200 rupi t ng i lái xe, thì cũng đ ng quên là anh ta n m trong s nh ng ng i l ng th p nh t.

Nhìn chung, hi n t ng này mang t m vóc kh ng l . C u Th t ng Rajiv Gahdhi c tính có đ n 85% tr c p xã h i – hàng năm lên đ n hàng ch c t euro – không đ n đ c tay ng i th h ng. Đó là do Nhà n c th ng l ãnh v c kinh t , cái gì cũng ph i thông qua chính quy n có toàn quy n hành đ ng. M t doanh nhân Pháp cho bi t, mu n m khách s n c n ph i có 140 gi y phép ! Bên c nh đó là nhu c u tài tr cho chi n đ ch tranh c c a các đ ng phái. T t c khi n cho đ i bi u dân c và các viên ch c b t tay v i nhau đ ăn h i l . Theo nhà xã h i h c Dipankar Gupta, thì n u chi 500 rupi cho m t viên ch c c p th p, có th ông ta ch gi l i có 50 rupi thôi, s còn l i c ng n p cho c p trên.

n Đ hi n đ ng đ ng hàng th 87/178 trong danh sách các n c tham nh ũng c a T ch c Minh b ch Qu c t , sau Brazil và Trung Qu c. Các công ty n c ngoài ho t đ ng t i đây cũng ph i « nh p gia tùy t c ». Đ có đ c gi y phép xây d ng, khai h i quan hay th ng l ng m c thu , h bu c ph i chi hoa h ng, và nhi u ng i đ u hành công ty đã ch n cách tr ti n tr n g i cho m t lu t s hay nhà t v n đ h thu x p gi ùm, coi nh không bi t.

T báo đ t câu h i, li u cu c đ u tranh ch ng tham nh ũng hi n nay có giúp thay đ i đ c gì không ? Giáo s Arora đ a ra ba lý do đ hy v ng. Tr c h t là s giúp s c c a các k thu t m i, ch ng h n trong vi c giúp đ a các món tr c p đ n t n tay ng i th h ng không thông qua các c p trung gian, th đ n là lu t v quy n đ c thông tin s giúp ph i bày m i ho t đ ng c a chính quy n, và cu i cùng là s tích c c c a các t ch c phi chính ph . Các t ch c này

đang quy t li t đ u tranh, cùng v i báo chí cũng nh Tòa Th ng th m, tăng c ng thúc đ y các nhà đ u tra.

Tuy v y ng i dân v n t ra ng v c, h cho r ng không có chính ph nào có th đ n sâu h n trong công cu c đ u tranh ch ng tham nhũng, vì t t c các đ ng đ u đang đ c h ng l i. Theo ông Dipankar Gupta, thì « Vài cá nhân s b tr ng ph t, nh ng c h th ng v n còn đó ». Còn bà Mallika cho r ng : « S không có gì thay đ i, khi mà m t viên ch c cao c p không b bu c ph i b i hoàn s ti n đã tham nhũng, mà đ u này thì ch a t ng x y ra n Đ ».

Trung Qu c : Hai m t c a v n đ l m phát

Cũng liên quan đ n kinh t châu Á nh ng t i Trung Qu c, Les Echos nh n đ nh B c Kinh đã th phào nh nh m, vì v n ki m soát đ c n n kinh t . Nh ng s li u th ng kê m i nh t cho th y các ho t đ ng kinh t đã có ch m l i, và giá b t đ ng s n cũng đã đ c ghìm c ng.

Hôm ch nh t Th t ng Ôn Gia B o đã gi i thích, t l tăng tr ng c a Trung Qu c năm 2011 có th ch m c 7% thay vì 8% nh đã công b . T nhi u tháng qua, B c Kinh đã tăng lãi su t và t l đ tr b t bu c đ i v i các ngân hàng. Các nhà đ u t thì lo ng i chính ph s can thi p m nh tay h n, khi giá tiêu dùng đã tăng 5%, gây khó khăn cho ng i nghèo v n dành ph n l n thu nh p cho chi tiêu ăn u ng, và giá đ a c nh con ng a b t kham.

Nh ng theo tác gi bài báo, thì t i Trung Qu c, l m phát không ch tiêu c c nh ng còn mang tính tích c c. Ti n l ng tăng lên s làm gi m tính c nh tranh, và nh v y ph ng Tây s b t ch trích. Đ ng th i vi c này s làm tăng tiêu th , giúp n n kinh t đ a vào m c c u n i đ a – m c tiêu ch y u c a chính ph trong nh ng năm s p t i.

M i vi c di n ra có v suông s v i các toan tính c a B c Kinh nh m n đ nh t l l m phát m c h i th p h n nh p đ hi n nay m t chút. Không quá cao đ đ gây s c cho các đ a ph ng v n đang đ i m t v i các món tín đ ng kh ng l , mà cũng không quá th p, t c là kho ng 4%. Đây là t l mà kinh t gia tr ng c a Qu Ti n t Qu c t đ ngh cho các n c phát tri n vào năm ngoái.

Tác giả nhận xét, cho đến nay chúng ta có những cái nào thành công trong việc tìm kiếm lập pháp biên giới đường cao nhất. Tuy vậy, đường quên rằng Trung Quốc cũng đã giới thiệu các tài liệu tăng trưởng 10% trong suốt ba thập kỷ qua...

Áp lực quốc tế và mặt tài chính lên ông Kadhafi

Quay lại với tình hình Libya, các nhật báo Pháp hôm nay chủ yếu nhau. Le Monde nhận xét « Phái ngoại Tây chia rẽ về phương cách làm đối tá Kadhafi phải quy phục ». Trong khi Washington triển khai quân đội Libya, những khó khăn áp đặt đối với vùng cấm bay, thì châu Âu đối với vấn đề về mặt hậu cần thì không đồng ý. « Tripoli : Trò bịp lừa của Kadhafi » tựa trên trang nhật của Le Figaro, và trang trong, nhật báo cánh hữu đăng bài phóng sự tâm điểm mới nhất thì cuối cùng của chế độ, đang bên bờ vực hỗn loạn. Đối phái viên của nhật báo công sự L'Humanité tại Benghazi nêu ra quy tắc tâm của những người tình nguyện đang chuẩn bị trận sự mạng cuối cùng với phe dân quân theo Kadhafi, là « Chính chúng tôi sẽ giới thiệu Tripoli ».

Trong các khía cạnh mà các báo Pháp mở, có vấn đề áp lực của quốc tế và mặt tài chính lên ông Kadhafi và những người thân cận. Bộ trưởng ngoại trách các vấn đề châu Âu của Pháp cho rằng, cần phải tìm sao cho thu nhập từ dầu mỏ không đến tay ông Kadhafi, và ông ta không thể bán được các tài sản như là cổ phiếu, để trả cho đội quân đánh thuê. Những mặt chuyên gia về vấn đề rửa tiền nhận xét, việc này không thể thực hiện được khi công nghiệp dầu mỏ của Libya của chế độ quốc hữu hóa. Và hoạt động tài chính thì rất phức tạp. Rất có thể ông Kadhafi là chủ động của một công ty, công ty này có phần lớn trong một quỹ đầu tư, quỹ này lại hiện diện trong nhiều quỹ khác nhau khác nhau khác nhau nhưng họ, cái tên Kadhafi chỉ nằm trong số các chủ động thực sự, và những các biện pháp trừng phạt chỉ có thể có tác động họ nhận.

Tóm lại, các chính phủ tiến công vào các tài sản họ hình đã biết rõ. Ngân hàng Trung ương Áo hôm thứ hai loan báo đã phong tỏa 1,2 tỷ euro của Libya, để đóng băng hai triệu euro của một con trai ông Kadhafi. Nhà xuất bản sách giáo khoa lớn nhất thế giới của Anh Pearson cũng phong tỏa các phần của Libya. Theo tờ Telegraph, thì ông Kadhafi có đến 32,2 tỷ euro tiền mặt chi yếu của giới tại Anh quốc, và một ngôi nhà trị giá đến 11,7 triệu euro tại đây.

Còn Ý cũng đã phong tỏa phần lớn của Libya trong các ngân hàng, công ty hàng không, dầu mỏ, viễn thông, hàng hải, bóng đá... Chính phủ Pháp kêu gọi các công ty tài chính báo cáo quan hệ rửa tiền tại các ngân hàng dầu mỏ đáng ngờ. Còn Thổ Nhĩ Kỳ, Hoa Kỳ thì đã nhanh chóng phong tỏa tài sản của Libya, trong đó riêng tại Mỹ có tính tới thì là 30 tỷ đô la.